

faa, at, hvis vi gjenoplyvede den Bestemmelse, som, hvis jeg ikke feiler, ogsaa findes i den oprindelige Kirkeordinants af 1539, at man kunde ordinere Præster uden Hensyn til, om de havde Kald, saasnart der var et Mindretal i Menigheden, som ønskede det, og jeg vil endog sige, selv om dette Slet ikke var Tilfældet, saa vilde vi faae en Mængde yngre Kræfter omkring i Landet, som vilde i religiøs Henseende gjøre overordentlig Gavn. En af vore Hovedulemper i kirkelig Henseende er vistnok den, at mange af de yngre, kraftige Mænd, der have viet deres Liv til Kirkens Tjeneste, maae tilbringe saamange af deres bedste Aar udenfor denne. Dette Forslag om saaledes at ordinere Mænd, der have syldestgjort de Betingelser, som Staten kræver — thi jeg vil bede vel lagt Mærke til, at Statens Betingelser egentlig syldestgjøres ved de forskjellige Prøver ved Universitetet og for Geistligheden — er ikke noget Nyt, som jeg fremkommer med, det er allerede for flere Aar siden fremsat i Lændsthinget af en høiærværdig Geistlig, der hører til den grundtvigiske Retning, til en Retning altsaa, der i denne Henseende, som i saa mange andre, har den Fortjeneste at have fremsat Mindretallets berettigede Krav. Men, selv om man ikke hører til den grundtvigiske Retning, hvad jeg for min Part ikke gjør, kan man dog meget godt see det Sande og det Sunde i dette Forslag, thi der vil derved gives vore Menigheder en Frihed til at udvikle sig, som vil bære gode Frugter i den stedse livligere Udvikling af de enkelte Menighedsmedlemmer.

Jeg skal indrømme, at, naar Forslaget bliver formet i Overeensstemmelse med de Synspunkter, jeg her har gjort gjældende, vilde der skee et temmelig stort Brud paa det Bestaaende, de faste Statsembeder med en stadig Fremrykken til bedre lønneede Pladser, og at den nye Tilstand langtfra vilde blive saa lofskende for Mange som den nuværende, men jeg troer, at dette ikke er Noget, som bør afstrække os fra at gaae ind paa en saadan Ordning af vore kirkelige Forhold. Jeg troer tværtimod, at det vilde være til overordenlig stor Nytte, om vi kunde faae disse faste Statsembeder, dette jævntværende Avancement, som man har

kalbt det, idetmindste noget forrykket, thi de Angreb, som ere skee derpaa baade fra Grundtvigs og fra Kierkegaards Side, ere ingenlunde pressede magtesløse tilbage; de ere baade middelbart og umiddelbart udbredte omkring i Landet og have bidraget Meget til at forstyrre det Forhold, der tidligere har været mellem Præst og Menighed, eller i alt Fald til at klare det Misforhold, som allerede var indtraadt, da disse Angreb fremkom. Der findes langtfra nu et saadant patriarchalsk Forhold mellem Menigheden og dens Hyrde, som man i tidligere Tid kunde see Exempel paa, og som man endnu undertiden kan smigre sig med; jeg troer, at det tværtimod tildeels er kommet og i en ikke fjern Fremtid endnu langt mere vil komme derhen til, at man, hvis man virkelig vil have Præstestandens Anseelse og sørge for, at den ikke mangler den Tillid, den maa have hos Menigheden for virkelig at kunne røgte sit Kald, bør offre Noget af disse faste Statsembeder for ikke at tabe Alt.

Forslagets enkelte Paragrapher skal jeg ikke gaae ind paa, da jeg troer, at det i det Hele forsjener at komme under Overveielse i et Udvalg, hvor der altsaa vil blive Leilighed til at komme ind paa de enkelte Punkter, men jeg skal dog omtale et Par, som jeg mener, for tjene strax at nævnes. Forslagsstilleren har saaledes medtaget ved Prøven ikke blot Prædiksen, men ogsaa Catechisation; dette er ikke Tilfældet i Esløvig, der har man kun en Prædiksen, og jeg kan heller ikke troe, det vil være forsvarligh at forlange, at en Menighed paa een og samme Dag skulde høre paa 3 Prædiksen, og dernæst paa 3 Catechisationer, maa skee endog over et og samme Omne. En anden Sag var det, naar man ordnede Sagen saaledes, som det er ordnet i Sverrig, hvor der nemlig kun prædikes af een Candidat hver Søndag, saa at det Hele altsaa varer 3 Søndage. Jeg troer forresten ikke, at disse Prøver have stor Betydning; de give kun Menigheden Leilighed til at lære Manden personlig at kjende og til at faae det personlige Indtryk af ham, men Hovedsagen er den Ret, Menigheden har til i Forveien at forhøre sig om Manden, for saaledes at søge at komme til